AAN DE RAAD

Datum opgesteld	8 februari 2022	**Behandelend ambtenaar**	W Bosma
Datum agendering	3 maart 2022	**E-mailadres**	w.bosma@waadhoeke.nl
Onderwerp	Concept uitvoeringsprogramma 2021-2026 van de vastgestelde Agenda voor het Waddengebied 2050	**Telefoonnummer**	
Portefeuillehouder	C.M. de Pee		

Samenvatting

In de raadsvergadering van 24 september 2020 is de Agenda voor het Waddengebied behandeld. Er is besloten om de uitgangspunten van de agenda voor het Waddengebied 2050, te onderschrijven zienswijzen in te dienen naar aanleiding van amendementen van het CDA en Gemeentebelangen, en de intentieverklaring te laten ondertekenen. De door eenieder ingediende wensen, bedenkingen en zienswijzen zijn bij de definitieve Agenda behandeld en deels in het nu voorliggende voorlopig vastgestelde Uitvoeringsprogramma 2021-2026 ook verder uitgewerkt (zie bijlage 1).

Op 21 januari 2021 is de reactie op de ingediende zienswijzen (amendementen raad) via een informatienota aan uw raad kenbaar gemaakt. In de bijgevoegde informatie werd ook al melding gemaakt van het uitvoeringsprogramma als volgende stap in het proces.

Op 14 december 2021 zijn de gemeenteraden over het uitvoeringsprogramma geïnformeerd tijdens een digitale bijeenkomst (een Webinar). De uitnodigingen zijn rechtstreeks verzonden aan de bestuurssecretariaten en griffies.

Via de Vereniging van Waddenzeegemeenten wordt het voorlopig vastgestelde uitvoeringsprogramma 2021-2016 van de Agenda voor het Waddengebied informerend voorgelegd.

Voorstel

1. de zienswijze van het bestuur van de Vereniging van Waddenzeegemeenten te onderschrijven;
2. op dit moment geen wensen of bedenkingen in te brengen tegen het voorlopig vastgestelde Uitvoeringsprogramma 2021-2026 maar wel aan te geven dat eventuele deelname aan nieuwe projecten of acties afhankelijk zal zijn van de aanwezigheid van mensen en middelen en bestuurlijke prioriteit.

Inleiding
Via de Vereniging van Waddenzeegemeenten (VWG) ontvingen wij het voorlopig vastgestelde Uitvoeringsprogramma 2021-2026 (Uitvoeringsprogramma) van de Agenda voor het Waddengebied 2050 met als doel dit voor te leggen aan uw raad voor wensen en bedenkingen. In de VWG is afgesproken om als vastewalgemeenten een vergelijkbaar advies aan te bieden.

Aan alle partners is gevraagd om voor 1 maart 2022 eventuele wensen en bedenkingen bij het ministerie van I&W kenbaar te maken. Vanwege vergaderingsschema van uw raad hebben wij aangegeven aan te sturen op behandeling in de raadsvergadering van 3 maart.

De behandeling van de stukken heeft op diverse momenten plaatsgevonden in het bestuur van de Vereniging van Waddenzeegemeenten, het Omgevingsberaad Waddengebied (OBW) en het Bestuurlijk Overleg Waddengebied (BOW).

De agenda voor het Waddengebied 2050 heeft een ruim voortraject gekend en is in de raadsvergadering van 24 september 2020 behandeld. Uw raad heeft besloten zich te conformeren aan de uitgangspunten van de agenda voor het Waddengebied 2050, zienswijzen in te dienen naar aanleiding van amendementen van het CDA en Gemeentebelangen, en de intentieverklaring te laten ondertekenen. De ingediende wensen, bedenkingen en zienswijzen zijn bij de definitieve Agenda behandeld en deels in het nu voorliggende voorlopig vastgestelde Uitvoeringsprogramma 2021-2026 ook verder uitgewerkt (bijlage 1).

Op 21 januari 2021 is de reactie op de ingediende zienswijzen (amendementen raad) via een informatienota aan uw raad kenbaar gemaakt. In de bijgevoegde informatie werd ook al melding gemaakt van het uitvoeringsprogramma als volgende stap in het proces.

Op 14 december 2021 zijn de gemeenteraden van de betrokken gemeenten over het uitvoeringsprogramma geïnformeerd tijdens een digitale bijeenkomst (een Webinar). De uitnodigingen zijn rechtstreeks verzonden aan de bestuurssecretariaten en griffies.

Agenda voor het Waddengebied 2050
Tijdens de Toogdag Wadden op 3 februari 2021 hebben ruim 50 partijen de instemmingsverklaring behorende bij de Agenda ondertekend. Met de ondertekening geven de partijen aan de doelen en ambities van de Agenda te onderschrijven en mee te willen doen aan een verdere uitwerking en doorwerking in de eigen visies en plannen. De partijen dragen vanuit eigen kracht en mogelijkheden bij aan de uitvoering van de agenda en de doorwerking daarvan in het eigen beleid. Hiermee wordt uiting gegeven aan het zelfbindend karakter van de Agenda.

Uitvoeringsprogramma Waddengebied 2021-2026
Het Uitvoeringsprogramma bevat een bundeling van initiatieven die (mede) bijdragen aan het behalen van de doelstellingen voor de Waddenzee en het Waddengebied en waar partijen in de periode 2021-2026 mee aan de slag willen.
De initiatieven zijn in samenwerking met alle partners opgesteld en zijn aanvullend op het bestaande beleid en beheer.

Opzet Uitvoeringsprogramma Waddengebied 2021-2026

Het Uitvoeringsprogramma is opgezet aan de hand van 11 deelprogramma's. Per deelprogramma wordt inzichtelijk gemaakt hoe vanuit het desbetreffende deelprogramma wordt bijgedragen aan het realiseren van de hoofddoelstellingen voor de Waddenzee en het Waddengebied.

(Hoofddoelstelling Waddenzee: "een duurzame bescherming en ontwikkeling van de Waddenzee als natuurgebied en het behoud van het unieke open landschap".
Doelstelling Waddengebied: "veilig, vitaal en veerkrachtig in 2050".)

De uitvoeringsstrategieën zijn per deelprogramma vertaald in zogeheten veranderdoelen (ER-doelen) en SMART doelen. Vervolgens is gekeken welke nieuwe dan wel lopende initiatieven bijdragen aan het behalen van deze doelen. De doelen zijn neergelegd in een separaat Doelendocument.
Dit Doelendocument is als bijlage toegevoegd aan het voorlopig vastgestelde Uitvoeringsprogramma. Het Uitvoeringsprogramma, met daarin de initiatieven voor de periode 2021-2026, is daarop gebaseerd. De onderwerpen of dilemma's waar partijen verder over in gesprek gaan zijn eveneens opgenomen in het Uitvoeringsprogramma.

Doelendocument
Het Doelendocument diende als achtergrond om tot een zo consistent mogelijk Uitvoeringsprogramma te komen. Het Doelendocument beschrijft de ambitie die de partijen wensen waar te maken, maar nog niet overal de manier waarop. Het Doelendocument maakt zichtbaar waar doelen met elkaar kunnen schuren en waar de verschillende partijen het gesprek nog verder over voeren. Waar zich dat voordoet is expliciet in het Uitvoeringsprogramma aangegeven. Het is de bedoeling om deze dilemma's voor de definitieve vaststelling (medio 2022) zoveel mogelijk op te lossen.

Initiatieven
In hoofdstuk 4 van het Uitvoeringsprogramma wordt per initiatief beschreven wat het doel is, op welke wijze het initiatief bijdraagt aan het behalen van de doelen, wie verantwoordelijk is, wat de planning is, wat de kosten zijn en wat qua inzet nodig is om het desbetreffende initiatief uit te voeren.
Dit is nog niet voor alle initiatieven volledig uitgewerkt, omdat er op onderdelen nog discussie is, bijvoorbeeld over de financiering.

Er is voor gekozen om wel alle initiatieven op te nemen in het Uitvoeringsprogramma omdat hiermee inzicht wordt gegeven welke initiatieven de partijen de lopende periode 2022-2026 (willen) oppakken. Het is de bedoeling om bij de definitieve vaststelling van het Uitvoeringsprogramma de financiering van de initiatieven rond te hebben.

Beoogd (meetbaar) effect
Het informeren van uw raad over het voorlopig vastgestelde uitvoeringsprogramma en het traject om te komen tot vaststelling daarvan.

Motivering

Argumenten.
1.1 Zienswijze bestuur Vereniging van Waddenzeegemeenten, overwegend positief.
Het advies van het Omgevingsberaad is met het Uitvoeringsprogramma en de initiatieven waar de gemeenten trekker voor zijn, in het bestuur van de Vereniging van Waddenzeegemeenten op 8

december 2021 besproken. Het bestuur staat positief ten opzichte van het Uitvoeringsprogramma, met inachtneming van het advies van het Omgevingsberaad, en is bereid om de initiatieven
13: "Programma toerisme en recreatie langs de kust" en
14: " Integrale maritieme ontwikkeling havenplaatsen"
in samenwerking met de betrokken gemeenten uit te voeren.

Het bestuur heeft een kanttekening geplaatst bij initiatief nummer 11: "Mogelijkheid energietransitie Waddengebied". De gemeenten zijn in de omschrijving niet betrokken. Het bestuur stelt voor om dit initiatief anders op te zetten, zodanig dat recht wordt gedaan aan de rol van de gemeenten in de Omgevingswet.

1.2 Het uitvoeringsprogramma is al meermaals toegelicht
Door de behandeling van het uitvoeringsprogramma in de Vereniging van Waddenzeegemeenten en de voorlichting tijdens het Webinar voor raadsleden en collegeleden van 14 december 2021, is er al meermaals aandacht gegeven aan het uitvoeringsprogramma.

1.3 Het uitvoeringsprogramma sluit aan bij de doelen van de agenda
Partijen hebben besloten de uitgangspunten van de agenda voor het Waddengebied 2050 te onderschrijven.

2.1 Deelname wordt per project bekeken
Of projecten uit de uitvoeringsagenda relevant zijn voor de gemeente Waadhoeke en welke inbreng van de gemeente nodig is, wordt per project bekeken en afgewogen. Voor sommige projecten is het vanzelfsprekend dat we daaraan deelnemen, zoals ‘recreatie en toerisme langs de kust’ en de dijkversterkingsoperatie KLM. De inbreng verschilt per project.

Kanttekeningen
2.1 Deelname is niet verplicht
Niet alle projecten en acties uit de uitvoeringsagenda zijn voor de gemeentelijke overheden even belangrijk of interessant. Vandaar ook dat eventuele deelname per project zal worden bekeken.

Analyse
De gemeente Waadhoeke heeft zich verbonden aan de uitgangspunten van de Agenda Waddengebied 2050. Voor wat betreft de uitvoeringsagenda kan worden aangegeven dat per actie of project wordt bekeken of we daaraan deel kunnen of willen nemen. Zo maken we voor ‘recreatie en toerisme langs de kust” al deel uit van de samenwerking.

<u>Relevante cijfers</u>
N.v.t.

<u>Samenleving</u>
Met de agenda en het uitvoeringsprogramma trachten overheden thema’s die spelen in het kustgebied integraal aan te pakken.

<u>Ontwikkelingen en trends</u>

Het kustgebied krijgt een steeds prominentere plek in visies en beleid van diverse overheden. Dat heeft deels te maken met het bijzondere karakter van het gebied als natuurgebied danwel het landschappelijke en cultuurhistorische waardevolle karakter ervan. Het gebied speelt ook een belangrijke rol in het kader van de economie (pootaardappelteelt) en heeft met de Waddenzeedijk een cruciale functie voor de veiligheid. Het bijzondere karakter van het gebied en de uitdagingen waar de overheden en alle relevante partijen voor staan, zijn uitvoerig beschreven in de agenda.

Alternatieven
Na vele jaren deels langs elkaar heen te hebben gewerkt zijn alle partijen ervan overtuigd dat samenwerken een grote meerwaarde heeft voor het bereiken van goede resultaten. De agenda voor het Waddengebied en het uitvoeringsprogramma zijn op dit moment dé instrumenten om tot doelbereiking te komen.

Vervolg
Het genomen besluit van het Bestuurlijk Overleg Waddengebied (BOW) op 8 december 2021 betreft de voorlopige vaststelling van de voorliggende versie van het Uitvoeringsprogramma voor bespreking met de achterbannen. Hiermee wordt invulling gegeven aan het verzoek van de gemeenten om voldoende tijd in te plannen in het traject om te komen tot het Uitvoeringsprogramma.

In het voorjaar van 2022 wordt het Uitvoeringsprogramma aangepast naar aanleiding van de ingebrachte wensen en bedenkingen en wordt advies van het Omgevingsberaad gevraagd.
Het streven is om in het BOW van juni/juli 2022 het definitieve Uitvoeringsprogramma vast te stellen, dit na bespreking in het Omgevingsberaad Waddengebied in mei/juni 2022.

Inwonersparticipatie
De communicatie rond de agenda en de delen van het uitvoeringsprogramma waar de gemeente Waadhoeke aan deelneemt moeten duidelijkheid geven aan inwoners. Voor een deel gebeurt dit centraal. Verder verwijzen wij u naar de informatie onder het kopje ‘communicatie’.

Communicatie
In het Uitvoeringsprogramma is een apart hoofdstuk (8) opgenomen dat ingaat op de communicatie. Daarnaast zal voor de uitvoeringsinitiatieven die bij de gemeenten liggen specifiek aandacht komen voor communicatie in de nog op te stellen programmaplannen.
Verder worden alle betrokken organisaties periodiek geïnformeerd via rapportages over de voortgang van het totale Uitvoeringsprogramma.

Financiën
Voor het uitvoeren van het gehele Uitvoeringsprogramma van de Agenda voor het Waddengebied wordt geen bijdrage gevraagd van de gemeenten.

Voor het opzetten van de programma's van de initiatieven
"Programma toerisme en recreatie langs de Waddenkust" en "Integrale maritieme ontwikkeling havenplaatsen" is budget nodig van de betrokken gemeenten en de totale kosten worden gedeeld door de gemeenten gezamenlijk.

Voor het Programma toerisme en recreatie wordt een bijdrage gevraagd van € 8.000 en voor de Integrale ontwikkeling havenplaatsen is dit € 14.000. Aan het programma toerisme en recreatie wordt al deelgenomen. De ontwikkeling havenplaatsen is voor ons niet relevant.

Juridisch kader
Agenda Waddengebied 2050. Naar aanleiding van de besluitvorming rond de agenda is nog het volgende van belang:

Belangrijkste aangescherpte uitwerkingen die hebben plaatsgevonden op verzoek van gemeentelijke inbreng, na ondertekening van de instemmingsverklaring Agenda voor het Waddengebied.

1. Landbouw
De landbouw is met meerdere vertegenwoordigers betrokken bij de uitwerking van het Uitvoeringsprogramma, zowel bij de inhoudelijke formuleringen voor de landbouw zelf, als bij de andere sectoren. Een essentiële toevoeging is het uitvoeringsinitiatief nummer 18: "Ontwikkeling zoetwaterstrategie voor de landbouw in het Waddengebied", dat door de landbouw wordt getrokken en afgestemd met uitvoeringsinitiatief nummer 9: "Integrale aanpak kustzone", dat door de waddenprovincies wordt getrokken.

De bedenkingen die leefden bij de landbouw hebben ook geleid tot een nieuw uitvoeringsinitiatief nummer 25: "Toetsing en toepassing impactanalyse", dat samen met de economische sectoren, waaronder ook de landbouw, is vormgegeven.
De methodiek is vastgesteld en wordt dit voorjaar op twee pilots uitgeprobeerd.

2. Recreatie, toerisme en cultuur
De kustgemeenten hebben gevraagd om een extra initiatief om recreatie, toerisme en cultuur op een hoger plan te tillen.
Hiertoe is een extra uitvoeringsinitiatief nummer 13: "Programma toerisme en recreatie langs de kust" opgenomen.

Bijlagen
Bijlage 1: Concept Uitvoeringsprogramma Waddengebied 2021-2026 versie 2 december 2021
Bijlage 2: Concept werkdocument Doelendocument - versie 30 november 2021
Bijlage 3: Advies OBW aan BOW van 8 december 2021

Burgemeester en wethouders van Waadhoeke

, burgemeester

, secretaris

NR.: D2022-02-011443

De raad van de gemeente Waadhoeke

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van Waadhoeke van 15 februari 2022;

B E S L U I T

1. de zienswijze van het bestuur van de Vereniging van Waddenzeegemeenten te onderschrijven;
2. op dit moment geen wensen of bedenkingen in te brengen tegen het voorlopig vastgestelde Uitvoeringsprogramma 2021-2026 maar wel aan te geven dat eventuele deelname aan nieuwe projecten of acties afhankelijk zal zijn van de aanwezigheid van mensen en middelen en bestuurlijke prioriteit.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 3 maart 2022,

{{Sig , voorzitter

, griffier

Dit document is digitaal ondertekend.